

หลักสูตรวิชาการทำสบู่สมุนไพร
จำนวน 5 ชั่วโมง

คำนำ

ด้วย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยส่งเสริมการจัดตั้งฝึกอบรมด้าน อาชีพหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้มีความทันสมัยสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงาน ทำมีรายได้ จึงได้คัดเลือกการทำสบู่สมุนไพรเพื่อพัฒนาและต่อยอดมาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและ จัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

20 มกราคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสบู่สมุนไพร	1
ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร	5
หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร	5
ความเป็นมา	5
จุดประสงค์การเรียนรู้	6
กลุ่มเป้าหมาย	6
ระยะเวลา	6
เนื้อหาหลักสูตร	6
การจัดการเรียนรู้	7
สื่อการเรียนรู้	7
การวัดและประเมินผล	7
การจบหลักสูตร	7
เอกสารหลักฐานการศึกษา	7
การเทียบโอนผลการเรียน	7
แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร	8
ใบความรู้ ความเป็นมาของสบู่สมุนไพร	10
ใบความรู้ วิธีทำสบู่สมุนไพร	12
ใบงาน แบบบันทึกการทำสบู่สมุนไพร	13
ใบความรู้ คุณค่าสบู่สมุนไพร	14
ใบความรู้ การบรรจุหีบห่อ	15
ใบความรู้ การคำนวณต้นทุน กำไร	16
ใบงาน การคิดต้นทุน กำไร	17
ใบความรู้ ช่องทางการตลาด	18
แบบวัดและประเมินผลการทำสบู่สมุนไพร	19
ใบงาน แบบประเมินผลงานผู้เรียน	20
บรรณานุกรม	ง
รายชื่อคณะผู้จัดทำหลักสูตร	

หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง

ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการทำสบู่สมุนไพร

ก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าสู่การเริ่มต้นทำการทำสบู่สมุนไพรผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำการทำสบู่สมุนไพรได้แก่ แม่พิมพ์ทำสบู่ กลีเซอรีน น้ำมันหอมระเหย แอลกอฮอล์เช็ดแผล ขวดสเปรย์ หม้อสองชั้นทนความร้อน สีใส่สบู่ ที่จำเป็นต้องใช้ โดยมีวิธีการเลือกดังนี้

แม่พิมพ์ทำสบู่ มีลักษณะเป็นวงกลม วงรี สีเหลี่ยม แบบต่างๆ สำหรับทำขนมชนิดต่างๆ สามารถนำไปใช้ทำสบู่กลีเซอรีนได้

กลีเซอรีน เป็นของเหลวที่ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น มีความหนืด และมีรสหวาน โดยปกติมาจากน้ำมันของพืช ซึ่งโดยทั่วไปคือ น้ำมันมะพร้าว และน้ำมันปาล์ม กลีเซอรีนสามารถละลายได้ดีในแอลกอฮอล์และน้ำ แต่ไม่ละลายในไขมัน เนื่องจากกลีเซอรีนมีคุณสมบัติทางเคมีที่หลากหลายจึงสามารถนำไปใช้เป็นส่วนตั้งต้นในการสังเคราะห์สารเคมีอื่นๆได้ ด้วยคุณสมบัติที่สามารถละลายในแอลกอฮอล์และน้ำได้นี้เอง จึงนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ซึ่งกลีเซอรีนบริสุทธิ์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลายรูปแบบ เช่น ใช้เป็นส่วนผสมหรือเป็นตัวช่วยในกระบวนการผลิตเครื่องสำอางค์ ผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำและสุขอนามัยส่วนบุคคล อาหาร ยาสีฟัน ยาสระผม และนิยมใช้มากในอุตสาหกรรมสบู่เพราะกลีเซอรีนเป็นส่วนช่วยหล่อลื่นเหมือนมอยซ์เจอร์ไรเซอร์เพื่อปกป้องผิวไม่ให้แห้งและดูดซับความชื้นเมื่อสัมผัสกับอากาศซึ่งจะทำให้รู้สึกว้าผิวมีความชุ่มชื้น อ่อนโยนต่อผิว ขจัดความสกปรกที่ฝังแน่น ไม่ทำให้อุดตันรูขุมขน รวมทั้งปลอดภัยต่อผิวหนัง การที่กลีเซอรีนเป็นส่วนที่ไม่มีพิษในทุกๆรูปแบบของการประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะใช้เป็นสารตั้งต้นหรือสารเติมแต่ง ทำให้กลีเซอรีนเป็นสารเคมีที่ได้รับความนิยมและนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ด้วยการทำยาเหน็บทวารใช้เป็นยาระบาย และยังสามารถใช้เป็นยาเฉพาะที่สำหรับปัญหาทางผิวหนังหลายชนิด รวมถึง โรงผิวแห้ง ผื่น แผลไฟลวก แผลกดทับ และบาดแผลจากของมีคม กลีเซอรีนถูกใช้เพื่อรักษาโรคเหงือกได้ด้วย เนื่องจากกลีเซอรีนสามารถฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่เกี่ยวข้องได้

น้ำมันหอมระเหย คือน้ำมันที่สกัดมาจากพืช ไม่ว่าจะเป็นจากดอก ใบ หรือลำต้นและผล น้ำมันนี้จะเก็บกลิ่นของพืชไว้ที่เรียกว่า “เอสเซนส์” ที่เป็นกลิ่นเฉพาะตัวก็จะให้น้ำมันที่มีกลิ่นเฉพาะของพืชชนิดนั้น น้ำมันหอมระเหยได้มาจากการกลั่น (ผ่านไอน้ำและ/หรือน้ำ) หรือวิธีเชิงกล เช่นการบีบเย็น เมื่อแอรมาติกสารเคมีถูกสกัดออกมาแล้ว จะถูกนำไปรวมกับผลิตภัณฑ์เพื่อพร้อมนำไปใช้วิธีทำน้ำมันเป็นสิ่งที่สำคัญมาก น้ำมันหอมระเหยที่ได้ผ่านกระบวนการทางเคมีจะไม่จัดเป็นน้ำมันหอมระเหยที่แท้จริง

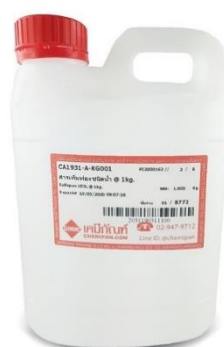
แอลกอฮอล์ ในทางเคมี **แอลกอฮอล์** (อังกฤษ: alcohol) คือสารประกอบอินทรีย์ ที่มีหมู่ไฮดรอกซิล (-OH) ต่อกับอะตอมคาร์บอนของหมู่แอลคิลหรือหมู่ที่แทนแอลคิล สูตรทั่วไปของแอลกอฮอล์แบบอะลิฟาติกไฮโดรคาร์บอน (สารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่เป็นสายตรง) คือ $C_nH_{2n+1}OH$

สมุนไพรมะนาว คำว่า สมุนไพรมะนาว ตาม พระราชบัญญัติยา หมายถึง "ยาที่ได้จากพืช สัตว์ หรือแร่ ซึ่งยังไม่ได้ผสมปรุง หรือเปลี่ยนแปลง" เช่น พืชก็ยังเป็นส่วนของ ราก ลำต้น ใบ ดอก ผล ฯลฯ ซึ่งยังไม่ได้ผ่านขั้นตอนการแปรรูปใด ๆ แต่ในทางการค้าสมุนไพรมะนาวมักจะถูกดัดแปลงในรูปต่าง ๆ เช่น ถูกหั่นให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ บดเป็นผงละเอียด หรืออัดเป็นแท่ง อย่างไรก็ตามในความรู้สึกของคนทั่วไป เมื่อกล่าวถึงสมุนไพรมะนาวมักจะนึกถึงเฉพาะต้นมะนาวที่นำมาใช้เป็นยาเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสัตว์ หรือแร่ มีการนำมาใช้น้อยและใช้ในโรคบางชนิดเท่านั้นพืชสมุนไพรมะนาว หมายถึงพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ปรุงหรือประกอบเป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ใช้ในการส่งเสริมสุขภาพร่างกายได้

Sulfofon เป็นสารเพิ่มฟองในรูปแบบของเหลว ทำหน้าที่เพิ่มฟองให้มากขึ้น หรือเรียกกันอีกอย่างว่า Sodium Lauryl Sulfate = SLS ฟังก์ชันการทำงานหลักของสารนี้คือทำงานเป็นสารลดแรงตึงผิว โดยทั่วไปเรามักพบสารลดแรงตึงผิวในผลิตภัณฑ์ซักล้าง เพราะจะทำให้ น้ำมีความตึงผิวลดลง จึงสามารถแทรกซึมเข้าไปยังเนื้อผ้าหรือวัสดุที่ต้องการล้างได้ดี

Sulfofon 103L

แบบผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพร

ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ที่จะพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน

สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างสิ่งทดแทนเพื่อการอยู่รอดโดยวิธีการต่างๆ

อาชีพการทำสบู่สมุนไพรเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจสามารถเป็นอาชีพทางเลือก สร้างรายได้เสริมหรือเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวิเชียรบุรี จึงได้ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะงานศิลป์มีความคิดสร้างสรรค์ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำที่พิถีพิถัน สีสันสวยงาม และเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การประกอบอาชีพสบู่สมุนไพร เป็นอาชีพอิสระในการทำมาหากิน และสร้างรายได้ให้กับตนเอง

หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร

1. ความเป็นมา

คนเราทุกคนเกิดมาสภาพผิวที่แตกต่างกัน และมีปัญหาผิวที่แตกต่างกัน บางคนมีปัญหาผิวบอบบางแพ้ง่าย บางคนมีปัญหาผิวหมองคล้ำ ทั้งปัจจุบันต้องเจอกับฝุ่นและมลภาวะต่างๆ ประกอบกับการใช้สบู่ที่ผสมสารเคมี อาจทำให้ผิวเกิดอาการระคายเคืองหรือแพ้ได้ บางคนมีอาการคันตามตัวเป็นดวงแดงๆและทำให้เกิดรอยแผลตามมา ซึ่งแผลที่กล่าวมานี้อาจเกิดอาการแทรกซ้อนได้ ถ้าเกาจนมีอาการติดเชื้อแบคทีเรีย ฉะนั้น การที่เราจะช่วยลดแบคทีเรียได้นั้น ควรที่จะใช้สบู่สมุนไพร ซึ่งจะช่วยลดอาการระคายเคืองและช่วยขจัดสิ่งสกปรกได้อีกด้วย

สบู่ คือ สิ่งที่ทำมาจากไขมันผสมสารเคมีหลายชนิดเข้าด้วยกัน เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการขจัดสิ่งสกปรก ออกจากร่างกาย ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตทุกคนเป็นอย่างมาก สบู่จึงเป็นที่ต้องการและถูกผลิตใช้กันในปัจจุบันอย่างมากและแพร่หลาย ทั้งสบู่ที่ทำมาจากสารเคมีและสบู่สมุนไพรคนส่วนใหญ่นิยมใช้สบู่ที่ผลิตจากสารเคมีและผสมน้ำหอม เพราะ สะดวกและหาซื้อง่าย ซึ่งสารที่อยู่ในสบู่ล้วนผสมสารซักฟอง สารเคมี เศษที่หลงเหลือในอุตสาหกรรมจากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและวัตถุดิบเสียที่แยกว่านั้นคือผิวของมนุษย์สามารถดูดซึมของเสียเหล่านั้นได้ถึง 60% อาจทำให้คนที่ผิวบอบบางแพ้ง่ายเกิดอาการระคายเคืองหรือแพ้ได้อีกด้วย จะดีกว่าไหมถ้าเราหันมาใช้สบู่สมุนไพรแทนสบู่ที่เป็นสารเคมีเพื่อช่วยลดอาการระคายเคืองหรือแพ้ เพราะสบู่

สมุนไพรที่เป็นธรรมชาติที่อ่อนโยน ไม่เป็นอันตรายต่อผิวและยังมีคุณสมบัติต่างๆที่ช่วยในการบำรุงผิวกายอีกด้วย

คณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นความสำคัญของสภาพผิวแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน จึงได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการทำสบู่สมุนไพรที่จะช่วยลดอาการระคายเคืองและได้ทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทำสบู่และสมุนไพรต่างๆที่มีสรรพคุณแตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมอบรมได้เลือกใช้ตามสภาพผิว และคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่เข้าร่วมอบรมจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดเพื่อลดค่าใช้จ่ายภายในบ้านหรือจะนำไปสร้างเป็นรายได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อธิบายความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร
- 2.2 อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 2.3 อธิบายขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพร
- 2.4 ปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพร
- 2.5 อธิบายคุณค่าของการทำสบู่สมุนไพรได้
- 2.6 จัดหาหรือจัดการบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม
- 2.7 คิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าขาวม้าได้
- 2.8 อธิบายช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากการทำสบู่สมุนไพรได้

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

4. ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี	1	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	4	ชั่วโมง

5. เนื้อหาหลักสูตร

- 5.1 ความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร
- 5.2 วัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 5.3 ขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพร
- 5.4 การปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพรได้
- 5.5 คุณค่าของกระเป๋าจากการทำสบู่สมุนไพรได้
- 5.6 การจัดหาหรือจัดการบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม
- 5.7 การคิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายการทำสบู่สมุนไพรได้
- 5.8 ช่องทางการจัดการตลาดของการทำสบู่สมุนไพรได้

6. การจัดการเรียนรู้

การบรรยายให้ความรู้ การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
- 7.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
- 7.3 สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
- 7.4 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

8. การวัดและประเมินผล

ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม

9. การจบหลักสูตร

- 9.1 มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 9.2 มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 9.3 มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

เกียรติบัตรออกโดยสถานศึกษา

11. การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากจำนวนชั่วโมง และความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเลือกสาระการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
 (.....)
 ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....อนุมัติหลักสูตร
 (.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร	1. อธิบายความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพรได้	1. ความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร	1. วิทยากรอธิบายความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร	1. ใบความรู้เรื่องความเป็นมาของการทำสบู่สมุนไพร 2. รูปภาพ 3. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน	30 นาที	
2. วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้	2. อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	2. วัสดุ อุปกรณ์ และการเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทำสบู่สมุนไพร 2. วิทยากรอธิบายวัสดุที่ใช้ประกอบการทำสบู่สมุนไพร 3. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์	1. ตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ 2. สื่อออนไลน์	5. ประเมินผลงานผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด		30 นาที
3. ขั้นตอนการทำการทำสบู่สมุนไพร	3. อธิบายขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพรได้	3. ขั้นตอนการทำการทำสบู่สมุนไพร	1. วิทยากรอธิบายการเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพร	1. ใบความรู้ เรื่องการทำสบู่สมุนไพร 2. สื่อออนไลน์ 3. วัสดุ อุปกรณ์ของจริง			1 ชั่วโมง
4. การปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพร	4. ปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพร	4. การปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพร	1. วิทยากรสาธิตวิธีการทำกระเป่าจากผ้าขาวม้า และผู้เรียนลงมือปฏิบัติ 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ใบงาน การทำสบู่สมุนไพร			1 ชั่วโมง

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
5. คุณค่าของการทำสบู่สมุนไพร	5. อธิบายคุณค่าของการทำสบู่สมุนไพรได้	5. คุณค่าของการทำสบู่สมุนไพร	1 ผู้เรียนศึกษาใบบทความรู้คุณค่าของการทำสบู่สมุนไพร 2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าของการทำสบู่สมุนไพร 3 วิทยากรสรุปองค์ความรู้	ใบบทความรู้ เรื่องคุณค่าการทำสบู่สมุนไพร	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงานผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด		30 นาที
6. การจัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อ	6. จัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม	6. การจัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อ	1 วิทยากรอธิบายการจัดทำ/จัดหาและเทคนิคของการทำบรรจุหีบห่อ 2 ให้ผู้เรียนออกแบบและจัดทำบรรจุหีบห่อ	1. ใบบทความรู้ เรื่องการบรรจุหีบห่อ 2. ตัวอย่างการบรรจุหีบห่อ			30 นาที
7. การคิดต้นทุนกำไร	7. คิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายสบู่สมุนไพรได้	7. การคำนวณต้นทุนกำไร	1 วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคิดต้นทุน กำไร 2 ให้ผู้เรียนฝึกการคิดต้นทุน กำไร	1. ใบบทความรู้เรื่องการคำนวณต้นทุนกำไร 2. ใบงาน			30 นาที
8. ช่องทางการจัดการการตลาดของการทำสบู่สมุนไพร	8. อธิบายช่องทางการจัดการการตลาดของการทำสบู่สมุนไพรได้	8. ช่องทางการตลาดของการทำสบู่สมุนไพร	1 วิทยากรแจกใบบทความรู้ให้ผู้เรียนศึกษา 2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับช่องทางการจัดการการตลาด	1. ใบบทความรู้เรื่องช่องทางการตลาด		30 นาที	

ใบความรู้

ความเป็นมาของสบู่สมุนไพร

สบู่สมุนไพร แท้จากธรรมชาติ 100% เป็นสบู่ที่มีความปลอดภัยสูง ไม่มีสารที่เป็นอันตรายจึงไม่ก่อให้เกิดโทษต่อร่างกายและเมื่อใช้อย่างต่อเนื่องสุขภาพผิวจะดีขึ้นและมีผิวพรรณที่สวยงามขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ สบู่สมุนไพรให้ประโยชน์กับผิว 3 อย่างใน 1 เดียว นั่นคือ ทำความสะอาดผิว แก้ไขปัญหาผิว และบำรุงผิวพรรณสบู่สมุนไพรได้รับคุณค่าโดยตรงจากธรรมชาติ มีองค์ประกอบของสมุนไพรในเนื้อสบู่อยู่หลายสูตรด้วยกัน และแต่ละสูตรก็มีสรรพคุณที่แตกต่างกันออกไป ล้วนแล้วแต่มาจากตำรับการบำรุงผิวที่ใช้กันมาแต่โบราณ เมื่อนำสมุนไพรแท้เหล่านั้นมาผลิตในรูปแบบของสบู่สมุนไพรก็เท่ากับว่าเราสามารถบำรุงผิวด้วยตำรับและวิธีโบราณดั้งเดิมอย่างไม่ยุ่งยากมีความปลอดภัยสูง คนเราทุกคนเกิดมาสภาพผิวที่แตกต่างกัน และมีปัญหาผิวที่แตกต่างกัน บางคนมีปัญหาผิวบอบบาง แพ้ง่าย บางคนมีปัญหาผิวหมองคล้ำ ทั้งปัจจุบันต้องเจอกับฝุ่นและมลภาวะต่างๆ ประกอบกับการใช้สบู่ที่ผสมสารเคมี อาจทำให้ผิวเกิดอาการระคายเคืองหรือแพ้ได้ บางคนมีอาการคันตามตัวเป็นดวงแดงๆและทำให้เกิดรอยแผลตามมา ซึ่งผลที่กล่าวมานี้อาจเกิดอาการแทรกซ้อนได้ ถ้าเกาจนมีอาการติดเชื้อแบคทีเรีย ฉะนั้น การที่เราจะช่วยลดแบคทีเรียได้นั้น ควรที่จะใช้สบู่สมุนไพร ซึ่งจะช่วยลดอาการระคายเคืองและช่วยขจัดสิ่งสกปรกได้อีกด้วย

คนเราทุกคนเกิดมาสภาพผิวที่แตกต่างกัน และมีปัญหาผิวที่แตกต่างกัน บางคนมีปัญหาผิวบอบบาง แพ้ง่าย บางคนมีปัญหาผิวหมองคล้ำ ทั้งปัจจุบันต้องเจอกับฝุ่นและมลภาวะต่างๆ ประกอบกับการใช้สบู่ที่ผสมสารเคมี อาจทำให้ผิวเกิดอาการระคายเคืองหรือแพ้ได้ บางคนมีอาการคันตามตัวเป็นดวงแดงๆและทำให้เกิดรอยแผลตามมา ซึ่งผลที่กล่าวมานี้อาจเกิดอาการแทรกซ้อนได้ ถ้าเกาจนมีอาการติดเชื้อแบคทีเรีย ฉะนั้น การที่เราจะช่วยลดแบคทีเรียได้นั้น ควรที่จะใช้สบู่สมุนไพร ซึ่งจะช่วยลดอาการระคายเคืองและช่วยขจัดสิ่งสกปรกได้อีกด้วย

สบู่ คือ สิ่งที่ทำมาจากไขมันผสมสารเคมีหลายชนิดเข้าด้วยกัน เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการขจัดสิ่งสกปรกออกจากร่างกาย ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตทุกคนเป็นอย่างมาก สบู่จึงเป็นที่ต้องการและถูกผลิตใช้กันในปัจจุบันอย่างมากมายและแพร่หลาย ทั้งสบู่ที่ทำมาจากสารเคมีและสบู่สมุนไพรคนส่วนใหญ่นิยมใช้สบู่ที่ผลิตจากสารเคมีและผสมน้ำหอม เพราะ สะดวกและหาซื้อง่าย ซึ่งสารที่อยู่ในสบู่ล้วนผสมสารซักฟอง สารเคมี เศษที่หลงเหลือในอุตสาหกรรมจากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและวัตถุดิบเสียที่แยกว่านั้นคือผิวของมนุษย์สามารถดูดซึมของเสียเหล่านั้นได้ถึง 60% อาจทำให้คนที่ผิวบอบบางแพ้ง่ายเกิดอาการระคายเคืองหรือแพ้ อีกด้วย จะดีกว่าไหมถ้าเราหันมาใช้สมุนไพรแทนสบู่ที่เป็นสารเคมีเพื่อช่วยลดอาการระคายเคืองหรือแพ้ เพราะสบู่สมุนไพรที่เป็นธรรมชาตินั้นอ่อนโยน ไม่เป็นอันตรายต่อผิวและยังมีคุณสมบัติต่างๆที่ช่วยในการบำรุงผิวกาย อีกด้วย

ใบความรู้

การทำสบู่สมุนไพร

วัสดุอุปกรณ์

1. แม่พิมพ์
2. กลีเซอริน
3. น้ำมันหอมระเหย
4. แอลกอฮอล์
5. สารเพิ่มฟอง

วิธีทำ การทำสบู่สมุนไพร

1. เตรียมสมุนไพร ว่านหางจระเข้ มะขาม น้ำผึ้ง
2. นำกลีเซอรินใส่หม้อ ตั้งไฟอ่อนๆให้ละลายจนหมด
3. ใส่สบู่สมุนไพร น้ำหอม สารเพิ่มฟองที่ผสมน้ำผึ้งแท่งลงไป คนให้เข้ากัน
4. ตักใส่แม่พิมพ์ ทิ้งให้สบู่แข็งตัวเต็มที่
5. แกะสบู่ออกจากพิมพ์ พร้อมใช้

ข้อเสนอแนะ

1. มีการพัฒนารูปแบบของสบู่ กลิ่นของสบู่ เป็นเอกลักษณ์ได้
2. การออกแบบกล่องหรือบรรจุภัณฑ์

ใบงาน

แบบบันทึก การทำสบู่มุนไพรร

ให้ผู้เรียนจดบันทึก ขั้นตอน การทำสบู่มุนไพรรระหว่างที่วิทยากรบรรยาย

แบบบันทึก

วัสดุอุปกรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นส่วนตัว

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้

คุณค่าของสบู่สมุนไพร

คุณประโยชน์ของสบู่สมุนไพร

1. ทำความสะอาดร่างกาย
2. มีฟองในระดับที่เหมาะสม
3. ไม่มีกลิ่นหืน มีกลิ่นหอมน่าใช้ และมีคุณสมบัติเฉพาะในบางกรณี เช่น สบู่ฆ่าเชื้อ
4. ช่วยเพิ่มความสดชื่นให้แก่ร่างกาย
5. มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระ ช่วยชะลอวัย
6. ช่วยบำรุงผิวพรรณให้เปล่งปลั่งสดใส ดูนี้อามีน้ำมีนวลเป็นธรรมชาติ

คุณประโยชน์ของสบู่สมุนไพร

สบู่สมุนไพร มีคุณประโยชน์มากมายและปลอดภัยในการใช้ สามารถใช้ได้ทุกวันโดยไม่ต้องกังวลผลข้างเคียงเพราะเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติแท้ๆ เหมาะกับผิวของทุกคน กลิ่นที่ได้จากสบู่สมุนไพรอาจจะไม่หอมแรงเหมือนสบู่หอมสังเคราะห์ทั่วไป แต่เป็นกลิ่นที่บริสุทธิ์และให้ผลดีต่อสุขภาพ สีของสบู่สมุนไพรก็เป็นสีที่เกิดจากธรรมชาติแท้ของสมุนไพร ดังนั้นทุกองค์ประกอบจึงมีประโยชน์ต่อผิวและไม่ก่อให้เกิดอันตรายใด ๆ จึงไม่แปลกใจที่คนมากมายหันมานิยมใช้สบู่สมุนไพรกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

ใบความรู้

การบรรจุหีบห่อ

บรรจุภัณฑ์มีรูปลักษณะสวยงาม สะดุดตาและมีข้อมูลสำคัญจากสบู่สมุนไพร

ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลผลิตทั้งหลาย ดังนี้

1. รักษาคุณภาพ และปกป้องตัวสินค้า เริ่มตั้งแต่การขนส่ง การเก็บให้ ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมิให้เสียหายจากการปนเปื้อนจากฝุ่นละออง แมลง คน ความชื้น ความร้อน แสงแดด และการปลอมปน เป็นต้น

2. ให้ความสะดวกในเรื่องการขนส่ง การจัดเก็บมีความรวดเร็วในการขนส่ง เพราะสามารถรวมหน่วยของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเป็นหน่วยเดียวได้

3. ส่งเสริมทางการตลาด บรรจุภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่ายเป็นสิ่งแรกที่ผู้บริโภคเห็น ดังนั้นบรรจุภัณฑ์จะต้องทำหน้าที่บอกกล่าวสิ่งต่างๆของตัวผลิตภัณฑ์โดยการบอกข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดของตัวสินค้า และนอกจากนั้นจะต้องมีรูปลักษณะที่สวยงามสะดุดตาเชิญชวนให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

วัตถุประสงค์ของการออกแบบบรรจุภัณฑ์

1. เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถเอื้อประโยชน์ด้านหน้าที่ใช้สอยได้ดี มีความปลอดภัย ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถสื่อสารและสร้างผลกระทบต่อผู้บริโภคโดยใช้ความรู้แขนงศิลปะเข้ามาสร้างคุณลักษณะ เช่น มีเอกลักษณ์มีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดและสร้างการจดจำตลอดจนเข้าถึงความหมายและคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์

3. เพื่อป้องกันคุ้มครองและรักษาคุณภาพสินค้า

4. เป็นตัวชี้บ่งและสื่อสารรายละเอียดสินค้า ดึงดูดผู้บริโภค แสดงถึงภาพลักษณ์

5. เป็นต้นทุนในการผลิตสินค้า เมื่อบรรจุภัณฑ์ดีเยี่ยมมีส่วนช่วยให้มูลค่าสินค้าสูงขึ้น

ใบความรู้ การคำนวณต้นทุนกำไร

ตัวอย่างการคิดต้นทุน กำไร การผลิตและค่าใช้จ่ายในการทำสบู่สมุนไพร

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย(ต้นทุน)			การกำหนดราคาขาย คิดจากต้นทุน + กำไรที่ต้องการ
	1. กลีเซอรีน	2 กก.	200 บาท	
	2. น้ำผึ้ง	1 ขวด	60 บาท	
	3. สารเพิ่มฟอง	1 ขวด	60 บาท	
	4. มะขามเปียก	1 กก.	50 บาท	
	5. แอลกอฮอล์	1 ขวด	40 บาท	
	6. น้ำหอม	1 ขวด	120 บาท	
	รวมค่าใช้จ่าย		530 บาท	
	รายได้		1,050 บาท	กำไร 520 บาท

การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ดังนี้

- กำหนดกำไรที่ต้องการได้จาก กำไร/ต้นทุนที่ต้องการ X ด้วย 100 =%)

ตัวอย่างเช่น

ขาย 1,050 จากต้นทุน 530 บาท ต้องการกำไรร้อยละ 80

ดังนั้น กำไรที่ต้องการ = $520 / 530 \times 100 \% = 98.11$

- การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ได้มาจากต้นทุน + กำไร หหารด้วยจำนวนหน่วย

ตัวอย่าง

ทำสบู่สมุนไพรได้ 1 ครั้ง จำนวน 30 ก้อน ๆ ละ 35 บาทจากต้นทุน 530 บาท และกำไรที่ต้องการ 520 บาท ฉะนั้น ราคาขายต่อครั้ง $1,050 = 35 \times 30$ บาท

หมายเหตุ

การกำหนดกำไรที่ต้องการขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ด้วย เช่น ราคาตลาด ลักษณะของสินค้าและบริการ เป็นสินค้าหายาก เป็นสินค้าเฉพาะกลุ่ม หรือมีฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้องก็สามารถที่จะกำหนดกำไรที่ต้องการสูงได้ การตั้งราคาให้สามารถแข่งขันได้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานความสมดุลระหว่างความพึงพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายด้วย ถ้าสินค้าโดยทั่วไปมีขายกันแพร่หลาย มีคู่แข่งมากก็ต้องกำหนดกำไรน้อยลงไป

ใบงาน
การคิดต้นทุน กำไร

ผู้เรียน/กลุ่ม.....

เรื่อง.....

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน)			1. ให้กำหนดกำไรที่ต้องการเป็นร้อยละก่อน 2. แล้วคำนวณหาราคาต่อหน่วยจึงจะทราบรายได้ 3. นำรายได้ที่ได้มาใส่ตารางนี้
	รวมค่าใช้จ่าย			
	รายได้จากการขาย			
	รวมรายได้			

1. กำไรที่ต้องการ = ต้นทุน \times (ร้อยละของกำไรที่ต้องการหารด้วย 100)

2. กำหนดราคาขายต่อหน่วย = ต้นทุน + กำไร = _____ จำนวนหน่วย

ใบความรู้

ช่องทางการตลาด

ช่องทางจำหน่ายทางตรงมีช่องทางขายดังนี้

- หน้าร้าน

มีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการจากผู้ผลิตให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง

ช่องทางการจำหน่ายโดยอ้อมมีช่องทางการขายดังนี้

- ทางออนไลน์

ขายบนเพจ Facebook เป็นช่องทางที่ง่ายที่สุด คนขายนิยมสูงสุด และก็เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเราได้มากที่สุดเช่นกัน เพราะสมัยนี้ใครๆก็เล่น Facebook กันทั้งนั้น ทำให้สินค้าเราเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ง่ายมาก ยิ่งปัจจุบัน Facebook สามารถตั้งบที่ใช้ลงโฆษณาและกำหนดกลุ่มเป้าหมายเองด้วยทำให้เปิดเพจขายของบน Facebook อีกช่องทางหนึ่ง

แบบวัดและประเมินผลการจัดทำสบู่มุนไพรร

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1. จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ

- 1.1 เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ได้เหมาะสมกับประเภทและปริมาณ
- 1.2 ทำความสะอาดบำรุงรักษาและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง

2. จัดเตรียมวัตถุดิบ

- 2.1 เลือกใช้วัตถุดิบได้อย่างเหมาะสม
- 2.2 เตรียมวัตถุดิบได้อย่างเหมาะสม
- 2.3 จัดเก็บวัตถุดิบได้อย่างถูกต้องตามประเภทของวัตถุดิบ

3. ทักษะการทำ

- 3.1 ทำได้ตามคุณลักษณะและมีเอกลักษณ์ที่ถูกต้อง

4. ทักษะการจัดตกแต่ง และนำเสนอ

- 4.1 จัดตกแต่งและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - นามสกุล.....

หลักสูตร กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน ประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์การ

ประเมิน

ลงชื่อ

วิทยากร

(

)

บรรณานุกรม

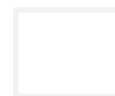
กลีเซอรีน(ออนไลน์) แหล่งที่มา <https://sites.google.com/site/violetsoap65/home/kli-se>
สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2564

วัสดุอุปกรณ์ทำสบู่สมุนไพร <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม
2565

ว่านหางจระเข้ <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2565

มะขามเปียก <https://www.google.com/search?q> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2565

การบรรจุหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ของสบู่สมุนไพร แหล่งที่มา <https://www.google.com/search> สืบค้นเมื่อ
วันที่ 12 มกราคม 2565

คณะกรรมการผู้จัดทำหลักสูตร

คณะที่ปรึกษา

1. ว่าที่พันตรีดำรง	ติยะวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
2. นางสาวนันทมน	สกุลณมรรคา	รองผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. นายเกรียงไกร	วงศ์วิริยชาติ	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอวิเชียรบุรี
4. นางสุกัญญา	กาโคโน	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบึงสามพัน
5. คณะกรรมการสถานศึกษา		

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นายเกรียงไกร	วงศ์วิริยชาติ	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอวิเชียรบุรี
2. นางสาวเสาวนิต	กมลอินทร์	ครูชำนาญการ
3. นางสาวอาภิสขนา	दानวิไล	ครูผู้ช่วย
4. นางสาวแสงจันทร์	พันมูล	ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
5. นายมงคล	เชื้อบัณฑิติชฐ์	ครู กศน.ตำบล
6. นายไอยเรศ	พรมแก้วสี	ครู กศน.ตำบล
7. นายธวัชศักดิ์	ลาประดิษฐ์	ครู กศน.ตำบล
8. นายปกรณ์เกียรติ	หยอยสระ	ครู กศน.ตำบล
9. นายจเร	มีเดช	ครู กศน.ตำบล
10. นางสาวอรพรรณ	อรัญเวทย์	ครู กศน.ตำบล
11. นางสาวจันทนา	บึงจันทร์	ครู กศน.ตำบล
12. นางเพชร	แสงศรีเรือง	ครู กศน.ตำบล
13. นางสาวเจมจิตร	บึงจันทร์	ครู กศน.ตำบล
14. นางสาวยุพาพร	พัฒนกานต์	ครู กศน.ตำบล
15. นางสาวกมลนทรธรรณ	พลายสูงเนิน	ครู กศน.ตำบล
16. นางสาวรมิตา	ชนสูงเนิน	ครู กศน.ตำบล
17. นางสาวรจนา	ช่างทอง	ครู กศน.ตำบล
18. นางสาวอติญา	กีหมื่น	ครู กศน.ตำบล
19. นางสาวศิรินาฏ	แก้วพรม	ครู ทรช.
20. นายวิทยา	ใจกล้า	ครู ทรช.
21. นายยุทธพิชัย	จันทร์พิทักษ์	นักวิชาการศึกษา

ผู้จัดทำหลักสูตร

1. นางสาวเจมจิตร	บึงจันทร์	ครู กศน.ตำบล
2. นางสาวแสงจันทร์	พันมูล	ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน